

[Kirsten Jacobsen]

blive et stort debateme i fremtiden, på Bornholm. En af Bornholms vigtigste ressourcer er jo fisken, og den vil formentlig kunne indgå i en helt anden og sundere ernæring.

Så jeg synes, det var dejligt, at fru Lone Dybkjær fik vendt debatten lidt om, og jeg håber, at de to ministre vil kommentere de visionære nye tanker, fru Lone Dybkjær gav udtryk for.

(Kort bemærkning).

**Niels Anker Kofoed (V):**

Det er fru Lone Dybkjær, der giver mig anledning til at tage ordet.

For det første er vi selvfølgelig glade for den yderligere oplysning, at hun er født i den nordlige del af kirkesognet. Men vi har jo også en anden bornholmer: landbrugs- og fiskeriministeren har jo også gode aner. Så vi er godt repræsenterede: ca. 33 pct. af dem, der er i salen, stammer fra Bornholm. Så tak for det!

Fru Lone Dybkjær kom ind på spørgsmålet om det lidt mere visionære. Det er værd at lægge mærke til, og jeg vil henvise til Venstres ordfører.

Jeg tror ikke på forskning i almindelighed. Det tror jeg øen er for lille til, også kapacitetsmæssigt. Men jeg vil gerne i al stilfærdighed gøre opmærksom på, at Bornholm har noget, der er særskilt, nemlig Europas første bioraffinaderi, og jeg er netop ude på at forsøge at få en planteproduktion i gang til andre formål end fødevarer, netop det, vi i allerhøjeste grad har brug for. I den forbindelse vil jeg spørge statsministeren og industri- og samordningsministeren, om de er parate til at gå ind på fru Lone Dybkjærs tanker om at fremskaffe midler, således at det kan udvikle sig til et udviklingscenter netop i bioteknologi, hvor man kan udnytte planteprodukter til plastic og andre formål og også olie til andre formål end normalt. Vi har apparatet stående; det er et apparat til knap 50 mio. kr. Der mangler penge til videre udvikling, så hvis regeringen er parat til at yde penge dér, tror jeg der er perspektiver i det.

Det kan også medføre, at der kan blive en vis fremstilling af varer, i hvert fald en fremstilling af varer andre steder på grundlag af det udviklingsarbejde, der kan foregå dér.

Det er der perspektiv i, og derfor takker jeg fru Lone Dybkjær for, at hun rejste dette spørgsmål, selv om hun er fra den nordlige del af sognet.

**Merethe Due Jensen (KRF):**

Jeg vil gerne takke Fremskridtspartiet for dets store interesse for forholdene på de udsatte øer. Først var det Færøerne, og nu er det så min fødeø, Bornholm. Jeg håber, Fremskridtspartiets interesse rækker ud over en snæver partipolitisk interesse i at gøre Bornholm til et forsøgsområde for Fremskridtspartiets skattepolitiske ideer; dem er vi faktisk ikke med på i Kristeligt Folkeparti. Bornholm skal ikke være et skattefrit område, et dansk modstykke til de britiske kanaløer, som også er i modstrid med EU-reglerne. Det ville få uoverskuelige konsekvenser, bl.a. ved at ejendomspriserne på Bornholm ville blive så høje, at bornholmerne ikke selv ville have mulighed for at bo på deres egen ø.

Som nævnt er Bornholm min fødeø, og den har mit hjerte – ingen tvivl om det. Derfor er det også svært, og hvis jeg skal være lidt højtidelig, kan jeg sige, at mit hjerte faktisk bløder, når jeg kører langs havnen i Neksø og ser den ene bornholmske kutter efter den anden ligge ophugget og samtidig ser en masse polske og baltiske rustbunker ligge side om side i stedet for de bornholmske fiskerkuttere. Det er et ret deprimerende syn.

Jeg forstår godt de bornholmske fiskeres modløshed i den aktuelle situation: Kvoter og EU-forordninger og hensynet til de fattige Østlande osv. har skabt en situation, som ser håbløs ud for et gammelt og etableret fag som fiskeriet. Men det ville være komplet urealistisk at forsøge at foregøgle nogen, at det bornholmske fiskeri kan vende tilbage til de gode gamle dage.

Vi skal tænke i nye baner, hvor turistservice og lokal produktion, både industriel og landbrugsmæssig, bliver de bærende elementer sammen med turismen, og allerede i dag spiller turismen en stor rolle, især i sæsonen; men øen er faktisk død uden for sommersæsonen. Set i lyset heraf er det nødvendigt, at øen får forlænget sin turistsæson – ikke mindst for os, som kommer fra Bornholm, og for københavnere osv. – ved, at man prøver at se på, hvad man kan gøre ved off-season-perioden, dvs.